

KÖZJÁTÉK

Himnuszaink

Az egység: erő. A sokféleség, amennyiben természetes eredetű – nem pedig ideológiai alapon erőltetett –, tehát belső lényegből fakad, megerősíti az egységet. Így vagyunk mi, magyarok, hivatalos *Himnuszunkkal* és mindazon további himnusz dallamainkkal, amelyek az alábbiakban felsorolásra kerülnek. Ha valaki nagybetűs Otthonra lel szűkebb földrajzi-etnikai környezetében, igazi Otthonra lelt általa a Hazában, a Nemzetben.

Ismereteink szerint még nem készült ilyen részletességű összesítés-kísérlet a magyarságot alkotó népcsoportok saját himnuszairól (előzményként leginkább a Magyar Mű Magazin 2013. évi összeállítására utalhatunk: <https://magyarno.com/himnuszaink-mind-magyar/>). A legismertebb költemények és dallamok kapcsán fölöslegesnek érezzük a hivatkozásokat, más esetekben – részint helyszűke, részint jogi megfontolás okán – elérhetőségeket közlünk a szövegre és/vagy a zenére vonatkozólag. Kísérletről lévén szó, óhatatlan a tartalmi hiány lehetősége – megbántani viszont senkit nem szándékunk az esetleges kihagyással, előre is elnézést kérve az ilyen esetekben. Ugyanakkor földrajzi vagy etnikai értelemben körülhatárolható magyar népcsoportok, ámde nem települések, iskolák, egyesületek (stb.) himnuszainak összesítésére vállalkozunk. *Himnuszunk*, *Szózatunk* mellett összmagyarság-tudatunkat más nézőpontokból megvilágító himnuszkompozíció is helyet kapott a felsorolásban, mindez néhány nemzetiségi himnusszal is kiegészül.

Régi katolikus néphimnuszaink: *Boldogasszony Anyánk* és *Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga*; régi református néphimnuszunk: *90. zsoltár* („Tebenned bízunk eleitől fogva...”)

Hivatalos, állami *Himnuszunk* – Erkel Ferenc szerzeménye Kölcsey Ferenc versszövegére – 1844 tavaszán keletkezett Bartay András (Endre) nemzeti színházi igazgató pályázatára.

Szózatunk – Egressy Béni szerzeménye Vörösmarty Mihály versszövegére – 1843 tavaszán keletkezett, ugyancsak a Bartay András (Endre) nemzeti színházi igazgató által kiírt pályázatra.

(Zenés eseményeinken időnként fölcsendül Erkel Ferenc 1843-ból származó, pályázaton kívüli *Szózata* és Egressy Béni 1844-ből való, pályázatra írt *Himnusz*-megzenésítése is.)

Az 1921-ben keletkezett *Székely Himnusz* („Ki tudja, merre, merre visz a végzet...”) szövege Csanády György, zenéje Mihalik Kálmán alkotása. 2009-től Székelyföld hivatalos himnusza. Szövegváltozatait lásd: <http://epa.oszk.hu/01300/01336/00021/pdf/00021.pdf>

A gyakran „*Ősi Székely Himnusz*” megjelöléssel emlegetett fohász („Ó, én édes jó Istenem...”) 1940-ben keletkezett egy pályázatra, amelyet Bartók Béla dallamára

(*Este a székeleyknél*) írtak ki Észak-Erdély visszacsatolása alkalmából. A versszöveg Tamás Győző szolnoki lelkész munkája volt (<https://szekelyhon.ro/muvelodes/fohasz-bol-lett-himnusz#>). Felvétele: <https://youtu.be/XZsUpBohNCl>

A *Csángó Himnusz* („Csángó magyar, csángó magyar...”) XIX. századi, ismeretlen költő versének alkalmazása egy régi csángó dallamra. Történetéről lásd a Magyar Nő Magazin hivatkozott összeállítását. Felvételei: <https://youtu.be/TnV0s2Fen5A> és: <https://youtu.be/bdctMrTmTuE>, feldolgozása: <https://youtu.be/qrupu0TmjOY>

A *Palóc / Felvidéki / Baranta Himnusz* versszövegének története Erdélyi Jánosig nyúlik vissza, valószínű népi gyökerekkel. Lásd Kopecsni Gábor cikkét: http://www.boldogsag.net/index.php?option=com_content&view=article&id=28328:isten-aldja-meg-a-magyarat&catid=1084:boldog-boldogtalan-magyar-pokla-vagy-edenkertje&Itemid=704

A versszöveg egyik variánsa: <https://gyorbaranta.hu/tudastar/>

Felvétele: <https://youtu.be/7lcbDMNtRXM> és https://youtu.be/xlY_Q0QMmw

Felvidék Himnusz, szövege Lábszky Olivértől (*1967), zenéje Ágh Attilától („Sötét felhőkből esőt küld le ránk az ég...”): <https://youtu.be/7fUMXjQLmY>, <https://youtu.be/KE6Km6ZQs9E> és <https://youtu.be/CEo9cW4FBmw>

A *Felvidéki Himnusz-induló* („Pajtás, a hazád ez a széles Felvidék...”) történetéről lásd a Magyar Nő Magazin hivatkozott összeállítását. Felvétele:

<https://youtu.be/JEEER8pxBSQ>

Délvidéki Himnusz: Fohász a déli végeken („Harangok zúgnak a déli végeken...”): Bogdán József (*1956) papköltő verse, dr. Szöllősy Vágó László (1936–2012) zenéje (http://www.magyarorokseg.hu/fajlok/2017/12/Bogdan_Jozsef_laudacio.pdf). Felvétele: <https://youtu.be/Zy3ZnGwy9mY> és <https://youtu.be/heOGHEq5q54>

Himnusz jellegű populáris kompozíció a Délvidékhez kapcsolódóan, szöveg és zene: Mártonffy Miklós („Piros szív, fehér hó, zöld levél...”): https://youtu.be/W_uJY6c-6c

Kárpátaljai Magyar Himnusz („Kárpátalja, édes haza...”): Thándor Márk verse, Török Máté zenéje (Misztrál Együttes, 1999): <https://youtu.be/2nGGTI77gpE> és <https://youtu.be/JGGnTYsMPIE>

Kárpátaljai Ruszin Himnusz („Kárpátalji ruszin népem / Elég volt az álomból...”): Alekszander Duhnovics / Duhnovics Sándor (1803–1865) verse, Stefan Fentsik / Fenczik István (1892–1945) zenéje. 2009-ben politikai viharok közepette lett Kárpátalja hivatalos himnusza: http://blog.xn--krptalja-8yac.net/ruszin_vers_lesz_karpatalja_hivatalos_himnusza/. Lásd még: https://hu.wikipedia.org/wiki/Ruszin_himnusz, szövege megjelent a Napút 2019/9. (novemberi) számában. Felvétele: <https://youtu.be/nszDHalcqH4>

Jász Himnusz („Tenger-rétjeinken, sziget-erdeinkben...”, a teljes versszöveg kezdete: „Jöttünk Napkeletről, sorsunk csillaga után...”): Gaál Áron (1952–2019) verse, Borsody László (*1944) zenéje, ősbemutató: 2001 (http://www.jaszmuzeum.hu/sites/default/files/jasz_himnusz.pdf). Felvétele: <https://youtu.be/XMsBX71bEJQ>

„Nem hivatalos” *Jász Himnusz* („Hazánk e föld...”), a Jászmagyarok Együttes dala: https://youtu.be/H2_w_tkE-uY, illetve <https://www.facebook.com/186577581353874/posts/737205846291042/>

Kun himnusz („Hajtsd fejed földedre, hallgasd dobbanását...”): Gubcsi Lajos (*1948) verse, Szabados György (1939–2011) zenéje (2005): <http://xn-gyrgy-szabados-wpb.com/wp-content/uploads/2016/01/Gubcsi-Lajos-Szabados-Gy%C3%B6rgy-Kun-himnusz.pdf>. Felvétele: <https://youtu.be/EDfVBb-vriE>

A magyarországi németek himnusza: *Volkshymne der Deutschen in Ungarn* („Seid gegrüßt ihr deutschen Brüder...”): Dr. Ernst Imrich verse (1918), Ludwig N. Hackl zenéje. 1995-től a magyarországi németek hivatalos himnusza (<http://www.zentrum.hu/hu/2018/12/100-eves-a-magyarorszag-i-nemetek-himnusza/>). Felvétele: <https://youtu.be/GjzDavFGFXy> és <https://youtu.be/HSHOpzQer3s>

Bánáti sváb himnusz: *Mein Heimatland, Banaterland* („Das Land, wo meine Wiege stand...”): Peter Jung (1887–1966) verse Josef Rudolf Ludwig Linster (1889–1954) zenéjével: http://www.dvvh.org/heritage/society/Mein_Heimatland-Jung-Linster.htm

Összefoglalás a bánáti németiség régi és újabb himnuszairól: <http://www.edition-musik-suedost.de/html/hymnen.html>

A *Magyarok Világhimnusza* („Halló, magyar! Hol vagy? Felelj!...”): összetartozást kifejező ének a jelenkori szétszórtságban, határoktól függetlenül. Szöveg és zene: Dobos Attila. Felvétele: <https://youtu.be/EA5CoKa5Ctk>

Magyar muzsikus – Debály Ferenc József (1791, valószínűleg Kajántó, Kolozs megye – 1859 Montevideo) volt Uruguay nemzeti himnuszának zeneszerzője (1845) (<https://youtu.be/nKzYHDZJTjc>). Debály katonakarmesterként szolgált az osztrák hadseregben, majd további nyugat-európai évek után 1838-ban Dél-Amerikába költözött. Paraguay nemzeti himnuszának zeneszerzője ismeretlen, ám egyes feltételezések szerint Debály (Debali) volt a komponista.